

Toch niet alleen

MIEN LABBERTON

Er zijn kinderen, voor wie de Decembermaand een aaneenschakeling is van heerlijkheden.

Er zijn óók kinderen, voor wie dit niet zo is.

Wout Wijkamp had van een Sint Nicolaasfeest niets gemerkt. Want op 1-December was zijn moeder heel ernstig ziek geworden, en op 6-December was zij gestorven. Dat was heel, heel erg voor Wout, want een vader had hij al sinds zijn achtste jaar niet meer. En broers of zusjes had hij niet. Dus was hij nu helemaal alleen.

Nee, toch niet helemaal. Want al had hij dan ook geen familie meer om zich heen, hij had Bianco, zijn grote witte hond, zijn onafscheidelijke kameraad. Bianco was een klein jong hondje geweest, toen Vader nog leefde. Nu was hij een reus met lange, golvende witte haren en een prachtige brede staart. Het allermooist waren zijn bruine ogen. Bianco had Wout vaak verdedigd, als Guurt, een valse grote jongen uit dezelfde straat, Wouter ging plagen. Bianco had met Wout bij Moeders bed gestaan. Bianco bracht hem naar school en naar het volksbad, Bianco kende al zijn geheimen, al zijn angsten, al zijn vreugden, al zijn kwajongensstreken. En nu kende ook alleen Bianco zijn bitter verdriet.

Op de dag dat Moeder begraven was, zei een buurman, die mee naar het kerkhof was geweest: „En wat moet er nu met jou?”

Ja, dat wist Wout ook niet. Hij keek de buurman een beetje angstig aan.

„Naar het Weeshuis, dat zal het beste zijn”, zei de man. „Heb je helemaal geen familie?”

„Alleen in Amerika”, zei Wout. „Daar woont een broer van Moeder”.

„Tjonge, da's ver weg. Weet je zijn adres?”

Nee, dat wist Wout niet. De man keek nadenkend. „Ga eerst maar met mij mee”, zei hij, „ik zal d'r eens met de burgemeester over gaan praten. Maar die grote hond van je, die moet maar verkocht”.

„Néé!!”

Het klonk als een angstkreet. De man hoorde het wel, en begreep het ook wel, maar wat kon hij er aan veranderen? Hij was zelf arm, armer dan Wouts moeder geweest was, die een pensioentje had gehad. Hij kon onmogelijk die reus van een hond ook nog te eten geven, hij was een eenvoudige landarbeider en had zes kinderen. En in het Weeshuis zouden ze die hond toch ook niet willen hebben. Dus wèg moest het dier in elk geval...

„Ja jongen”, zei hij, „'t is lam voor je. Maar 't zal toch niet anders kunnen. Kom, je raakt er wel overheen. Ik weet misschien wel iemand, die hem kopen wil. En dan kunnen we van dat geld mooi de kleren kopen, die je nodig hebt voor het Weeshuis, ondergoed en zo. Want je zal wel wat nieuws moeten hebben”.

Wout stond maar met strakke ogen te kijken. Het was hem of er vuur zat achter

zijn ogen, zo brandden en prikten ze. Hij was een verstandige jongen, hij begreep wel, dat Buurman het goed met hem meende en dat hij misschien ook wel gelijk had. Maar o, Bianco weg? Hij kón niet zonder Bianco, en nù helemáál niet meer, nu Moeder er niet meer was. Opeens begon hij te huilen. Hij kón zijn tranen niet meer inhouden.

De man klopte hem op de schouder. „Kom, kom”, zei hij, „in 't Weeshuis is het best prettig, dat zul je wel zien. En neem je hond nou nog maar eerst mee naar mijn huis, dan eten we allebei een boterham minder. Huil nou maar niet. Wees een flinke jongen. Kom maar”.

En zo lag Wout die avond op een kermisbed in Buurmans huis en Bianco lag er vlak vóór, maar slapen deden ze geen van beiden. Alles was zo vreemd, zo onzeker, zo onveilig geworden.

Drie dagen later kwam er iemand uit het Weeshuis, om hem te halen. De vorige dag was Bianco aan een notaris verkocht, die in de stad aan de haven woonde. De hond was weggehaald, terwijl Wout op school was. Het was een heel stille, gedrukte en bleke jongen, die in de auto stapte, die hem naar het Weeshuis zou brengen. „Nooit meer”, zat hij te denken, terwijl zijn geleidster tevergeefs probeerde hem aan het praten te krijgen, „nooit meer kan ik vrolijk zijn. Niemand is zó alleen als ik. Er is niéts meer, dat me nog wat schelen kan”. En in deze moeilijke uren wás dat ook werkelijk zo. De andere jongens in het Weeshuis vonden de nieuweling maar een saaie piet.

Zo ging een lange week voorbij. Hij kon nog maar niet wennen. Het is moeilijk voor een dorpsjongen, die vrijheid gewend is, om tussen de muren te zitten van een vrij smalle straat. Op een Woensdagmorgen werd hij geroepen, om bij de „Vader” van het Huis te komen.

„Beste jongen”, zei deze, „ik moet je wat vertellen. Bij je moeders papieren is het adres gevonden van een oom van je in Amerika. Wist je dat je die had?” Wouter knikte. „Nu heeft de burgemeester van je vroegere dorp naar die oom geschreven, en gisteren is er antwoord gekomen. Je oom wil, dat je bij hem komt wonen. Hoe vind je dat?”

Wouter haalde zijn schouders op. Dat lege gevoel, dat niets hem meer kon schelen, was er nog altijd. Het enige wat hij voelde, was verlangen naar Moeder en verlangen naar Bianco. Een vreemde oom in een wildvreemd land? En hoe moest hij daar komen? Met een schip zeker – ook weer alléén? Durfde hij dat? Och jawel, waarom niet? Maar prettig, och nee...

„Nu?” vroeg de Vader, „zeg eens wat?”

„Ik weet het niet. Als het moet, zal ik wel gaan”.

„Durf je de lange reis aan? Ik kan je niet brengen!”

„Och jawel”.

„Ik zal dan eerst met de kapitein gaan praten en hem alles over je vertellen”.

Het kon Wout niet schelen. Of hij nu hiér was, in dat vreemde Weeshuis, of op een vreemd schip, wat deed het er toe? Daarginds was tenminste nog een broer van Moeder. Maar iedereen sprak daar Engels, die oom zeker ook. Kon niemand hem dan verstaan, en hij ook niemand begrijpen?

„Je oom schreef, dat hij je dan van de boot zal laten afhalen. Misschien stuurt hij iemand, misschien doet hij het zelf, dat kon hij nog niet zeggen. Hij heeft daar een grote boerderij. In elk geval zal ik je zelf op de boot brengen. Overmorgen. Je

oom betaalt de reis. Half geld. Je moet de matrozen dan wat helpen aan boord. Dat kun je wel, je bent tien. Het is een vrachtboot”.

Wout knikte maar. Hij vond alles goed. Overmorgen al, zat hij te denken, dat is al gauw. Wat gek, dat ik het niet reuze fijn vind. Op een boot, de matrozen helpen, een zeereis, de andere jongens zouden wel jaloers zijn als ze het wisten...

Opeens voelde hij, dat hij met „de andere jongens” niet de jongens van het Weeshuis bedoelde, maar zijn vroegere schoolvriendjes van het dorp. En meteen zat hij met zijn gedachten in zijn oude klas. Hij dacht aan het verteluur — Meester vertelde altijd graag over zeereizen. Hij dacht aan die keer, toen ze een dagje uit waren geweest, met een bus, naar de havenstad. Bianco had achter de bus aangelopen en wat hadden ze daar aan die haven een pret met hem gehad. In diezelfde stad woonde Bianco nu. Met een schok viel het alles weer uit hem weg. Alleen. Hij was alléén. Moeder, school, Bianco, alles weg, voorgoed. De Vader zat met gefronste wenkbrauwen naar hem te kijken. Een vreemde jongen, dacht hij, wat heeft hij weinig belangstelling... Hij wist niet, hij kòn ook niet weten, dat Wout op dit ogenblik zó erg naar Bianco verlangde, dat hij niets anders voelen kòn. O, als hij zijn hand had kunnen neerleggen op Bianco's trouwe kop, als hij met hem had kunnen praten, als hij de ruige poot had kunnen voelen op zijn knie, wat zou alles dan anders zijn! Helemaal anders, en lang zo moeilijk, lang zo verdrietig, lang zo eenzaam niet. De Vader stond op. „Ga nu maar naar de eetzaal”, zei hij.

De volgende dag werden zijn kleren ingepakt en werd hem nog van alles verteld. Van het schip, de reis, dat hij stipt gehoorzaam moest zijn aan de kapitein, dat de matrozen hem wel eens wat zouden plagen — het was net, of alles langs hem heen ging. Toch leek het hem wel goed, op die boot te zijn. Als er alleen maar iemand was geweest, met wie hij er over had kunnen praten...

De grote boot lag klaar, voor vertrek gereed. De „Vader” en Wout hadden al enige keren langs de kade gelopen. Mannen waren bezig vrachtgoed in te laden. Veel mensen liepen af en aan. De kade stond nog vol kisten.

„Wouter”, zei de Vader, „ik kan niet blijven tot de boot afvaart. Dat is pas over een uur. En ik moet nu een andere jongen gaan halen, die in jouw plaats komt. Ga nu maar aan boord. Dan heb je genoeg te kijken en zul je je niet vervelen. Je vindt het toch niet erg, dat ik nu weg moet?”

Wout schudde van nee. Hij had de Vader maar zo kort gekend, dit afscheid viel hem niet zwaar. Toch voelde hij zich opeens helemáál verlaten, toen hij hem in de verte zag verdwijnen. Bij de kapitein blijven? Makkelijk gezegd, maar hij zag de kapitein niet. Die had het natuurlijk veel te druk om zich met hem te bemoeien. Hij liep weer van boord, de kade weer op. Daar stond zijn kist nog en zijn koffer, met nog andere kisten en koffers. Die kist was het enige, dat nog bij hem hoorde. Hij streek over het ruwe hout en ging er op zitten. Zijn benen trilden. Hij had een gevoel of hij niet goed staan kon. Hij staarde voor zich uit, en knipperde af en toe met zijn ogen. Hoe lang hij zo zat, besefte hij niet. Hij dacht aan die ene keer, toen ze hier zo'n plezier hadden gehad aan deze kade. Het leek jaren geleden.

Maar opééns — wat was dát?

Er kwam iets aanrennen, er sprong iets tegen hem op, een tong likte zijn handen, bijna werd hij van zijn kistje gegooid. Blaffen, janken, kwispelen!!

„Bianco!” riep Wout. „O Bianco! Bianco!”

Wie was er blijer, de hond of de jongen? Het zou moeilijk te zeggen zijn geweest. Maar Wouts blijdschap duurde niet lang. Zijn gezicht betrok, in zijn ogen kwam een wanhopige uitdrukking. „Ik moet weg, Bianco”, fluisterde hij hees, „en jij mag niet mee. Je.. bent.. niet meer.. van mij..” Maar de hond deed of hij het niet begreep en ging aan zijn voeten liggen. Wouts hand rustte op zijn kop.

„Sta eens op, mannetje”, zei toen iemand, „ze moeten die kisten hebben. O ben jij het, kwajongen? Ik heb je al overal gezocht. Je had niet van boord mogen lopen, kom gauw mee”. Het klonk bars, en toch... toch wel vriendelijk ook. Wout herkende de kapitein. „En wat moet dat reuzebeest? Ken je die hond?”

„'t Is Bianco”, en opeens snikte Wout het uit. Maar de kapitein had geen tijd meer. Later, op zee, zou hij wel eens met dit joggie praten. „Kom, vlug”, drong hij aan, en hij dreef Wouter voor zich uit, de loopplank op. Maar toen hij aan boord was en zich omdraaide, stond Bianco daar ook. „Wel verdraaid!” zei de kapitein. Vóór hij er op verdacht was, sprong opeens de grote hond tegen de forse man op, legde zijn beide voorpoten op diens schouders en keek hem smekend aan. Je hoefde niet te vragen, wat die blik betekende. „Toe, mag ik méé? Waar baasje is, wil ik ook zijn. Toe, asjeblijf!” Het spreken ontbreekt hem maar, dacht de kapitein. Hij keek van de één naar de ander. Zo'n kind, dacht hij. Alles kwijt. Wat houden ze van elkaar, die twee. Je zou een hart van steen moeten hebben...

„Wou je 'm graag meenemen, jong?”

Wouts hart sprong op. Méénemen? Bianco? O, dan was opeens alles anders, veel minder moeilijk, heel, héél anders! Zijn vochtige ogen begonnen te stralen. Maar opeens bedacht hij... zijn vreugde zonk weg...

„Hij is... verkocht”, zei hij moeilijk.

„Aan wie?”

„Aan een notaris”.

„En hij is weggelopen en heeft rondgezworven, om jou te zoeken, geloof ik. Hij is mager. Gisteren liep hij hier ook”.

„We zijn hier eens een keer geweest, met een schooldag”.

„Hoe heet die notaris?”

„Dat weet ik niet”.

„Als jij me belooft, niet meer van boord weg te lopen, ga ik naar die telefooncel daarginds”.

Wouters hart klopte hem in de keel. Met Bianco naast zich stond hij over de verschansing te kijken en zag de kapitein de telefooncel binnengaan. Al vrij gauw kwam hij er weer uit en was in enkele minuten weer op het schip.

„Ik heb geluk gehad”, zei hij. „Bij de vierde notaris had ik beet. Nou zal ik jou wat vertellen. Ik heb die hond van hem teruggekocht. En als jullie je allebei goed gedraagt, krijg je hem van mij cadeau als kerstcadeautje. De volgende week vieren we toch Kerstmis aan boord? Je bent een flinke, eerlijke jongen, dat je me dat zei van die notaris. Dus de eerste week is hij van mij. En daarna... begrepen?”

Of Wout het begreep! En het leek wel, of Bianco het niets minder goed begreep. Stijf tussen de grote man en de kleine jongen in liep hij kwispelstaartend over het dek. De matrozen lachten er om. „De ouwe heeft weer eens wat bedacht”, zeiden ze tegen elkaar. Bij de bootsman bleef de kapitein even staan. „Als één van jullie dit joggie dwars zit, dan gooit die lieve reus hem overboord, reken daar maar op, man”. En wat zachter voegde hij er aan toe: „Boots, ik had de volgende week geen Kerstmis met jullie kunnen vieren, als ik die twee niet weer bij elkaar had gebracht. Die ogen van die jongen...” De bootsman knikte, hij kende zijn kapitein. De loopplank werd ingehaald, het anker werd gelicht, het vertreksignaal golfde over het water. De boot raakte los van de kade. Over de reling stond Wouter te kijken, zijn hand verstopt in Bianco's dichte vacht. „Naar den vreemde”, dacht de jongen. „Naar een nieuw land, vreemde mensen, een vreemde taal, maar met Bianco. Niet alleen. Toch niet alléén. Het zal best gaan, hè Bianco?”

De hond kwispelde. Wouter voelde de warmte van het hondelijf tegen zijn blote benen. Alles was goed.

